

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΔΗΜΟΣ ΔΙΟΝΥΣΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜΑΡΧΟΥ

ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ-δικηγόρος
Ταχ.Δ/ση : Λεωφ. Λίμνης Μαραθώνος 29
Τηλ:2132030600 FAX:213203063

Αγ. Στέφανος: 5.5.2015

Αρ. Πρωτ: 11363

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ: 1. Δήμαρχο ΔΗΜΟΥ ΔΙΟΝΥΣΟΥ - ΠΡΟΕΔΡΟ ΟΙΚ/ΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
2. Δ/ΝΣΗ ΠΕΡ/ΝΤΟΣ
3. Δ/ΝΣΗ ΟΙΚ/ΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ -Τμήμα Λογιστηρίου

ΘΕΜΑ: Γνωμοδοτική Εισήγηση επι αιτήματος δημότη **κας Μαρίας Σπανοπούλου** περι καταβολής αποζημίωσης **ποσού 2.280,36€** για ζημιές απο πτώση δένδρου επι του ΙΧΕ αυτ/του της

ΣΧΕΤ. 1. η με αρ.πρωτ. 1384/19.1.15 αίτηση της ενδιαφερόμενης
2. το με αρ.πρωτ. Οικ. 2296/27.1.15 διαβιβαστικό έγγραφο της Δ/νσης Περιβάλλοντος
3. η με αρ.πρωτ. 1816/15 αναφορά συμβάντος των Εθελοντικών Δυνάμεων Πυρόσβεσης
4. φωτογραφικό υλικό
5. η με αρ.πρωτ. 1010/2/7-α/15.1.15 βεβαίωση του ΑΤ Αγ Στεφάνου
6. η απο 1.1.15 προσφορά του συνεργείου ΝΤΟΦΗΣ SERVICES και η απο 19.3.15 εκτίμηση αξίας του οχήματος απο το ίδιο συνεργείο
7. το με αρ.πρωτ. 2749/2.2.15 έγγραφό μας αναζήτησης απόψεων
8. το με αρ.πρωτ. 1384/5.3.15 έγγραφο της Δ/νσης Περ/ντος με τίτλο <αποστολή απόψεων σχετικά με αυτοψία>

-----000-----

ΑΙΤΗΜΑ:

Με την υπο σχετ. (1) αίτηση της ενδιαφερόμενης, ζητείται η αποκατάσταση της ζημίας, που υπέστη το με αρ.κυκλοφ. ΖΥ05372 ΙΧΕ αυτ/τό της, στις 1.1.15 όντας σταθμευμένο πλησίον της συμβολής των οδών Κολοκοτρώνη και Ξούθου στη Σταμάτα, από πτώση δένδρου.

Α. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1. Κατά την έννοια των αρ. 105-106 ΕισΝΑΚ ευθύνη του Δημοσίου ή των ΝΠΔΔ προς αποζημίωση γεννάται από εκτελεστές διοικητικές πράξεις των οργάνων τους, ή από παράλειψη προς έκδοση τέτοιων πράξεων, αλλά και από υλικές ενέργειες

που τελέσθηκαν σε συνάρτηση προς την οργάνωση και λειτουργία της δημόσιας υπηρεσίας, ή εξαιτίας τους και δεν συνδέονται με την ιδιωτική διαχείριση της περιουσίας του Δημοσίου ή ΝΠΔΔ, ούτε οφείλονται σε προσωπικό πταίσμα οργάνου που ενήργησε εντός του κύκλου των υπηρεσιακών του καθηκόντων (ΑΕΔ 5/95 ΕλλΔνη 1995/562, ΣΤΕ 3308/96 ΔιΔικ 1997/204).

2. Στο αρ. 75 παρ. 1 του ΔΚΚ (ν. 3463/2006) ορίζεται ότι «οι Δημοτικές και Κοινοτικές αρχές διευθύνουν και ρυθμίζουν όλες τις τοπικές υποθέσεις...». Στην αρμοδιότητα των Δήμων εμπίπτει σύμφωνα με την παρ. **γ11 του αρ. 75 ΚΔΚ** «η μέριμνα και λήψη μέτρων για τη προστασία της ζωής και της περιουσίας των κατοίκων, όπως ο έλεγχος σήμανσης των εργασιών που εκτελούνται στις οδούς και της τήρησης των υποχρεώσεων αυτών που εκτελούν έργα και εναποθέτουν υλικά και εργαλεία στις οδούς του δημοτικού ή κοινοτικού δικτύου...», κατά δε τη παρ. **γ13** στην αρμοδιότητα των Δήμων ανήκει «η μέριμνα και η λήψη μέτρων για την απρόσκοπτη πρόσβαση στους κοινοχρήστους χώρους». **Περαιτέρω σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 2δ του αρ. 83 ν 3852/10 στο πεδίο ευθύνης των δήμων εντάσσεται** «η συντήρηση των δημοτικών οδών, η συντήρηση, καθαριότητα και λειτουργία των πλατειών, δημοτικών αλσών, κήπων, υπαίθριων χώρων αναψυχής και γενικά όλων των κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων της περιοχής της Δ.Κ”

3. Σύμφωνα με το αρ. 72 Ν 3852/10 «1. Η Οικονομική Επιτροπή είναι όργανο παρακολούθησης και ελέγχου της οικονομικής λειτουργίας του δήμου και έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες: α)...β)...γ)...δ)...ε)...στ)...ζ)...η) ...θ)...ι)...ια)...ιβ)...ιγ)...ιδ) «αποφασίζει για το δικαστικό συμβιβασμό και **τον εξώδικο συμβιβασμό** ή την κατάργηση δίκης που έχουν αντικείμενο μέχρι ποσού τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ, 2. Για τις περιπτώσεις ιβ', ιγ' και ιδ' της προηγούμενης παραγράφου, **η απόφαση λαμβάνεται ύστερα από γνωμοδότηση δικηγόρου**, η ανυπαρξία της οποίας συνεπάγεται ακυρότητα της σχετικής απόφασης. ....»

Από τις ανωτέρω διατάξεις του Δ.Κ.Κ (Ν. 3463/06) συνδυαστικά με τις νέες του 'ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ' (Ν.3852/10). προκύπτει ότι οι δήμοι και οι κοινότητες μπορούν να καταρτίζουν για όσα θέματα δεν εξέρχονται από τη δυνατότητά τους αυτή, εξώδικο ή δικαστικό συμβιβασμό που γίνεται κατά τον διαγραφόμενο από την ως άνω διάταξη τρόπο με τις εντεύθεν ουσιαστικές και δικονομικές συνέπειες.

Εφόσον, λοιπόν, συντρέχουν οι νομικοί και πραγματικοί όροι του συμβιβασμού, ήτοι: **α)** παράνομη πράξη ή παράλειψη οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας των οργάνων του δήμου η οποία δημιουργεί αντικειμενική ευθύνη του δήμου κατά τις διατάξεις των άρθρων 105 και 106 του Εισ.ΝΑΚ, **β)** αποδεικνύεται η ύπαρξη ζημίας, η έκταση αυτής, καθώς και οι συνθήκες πρόκλησης, οι οποίες πρέπει να προσδιορίζονται κατά τρόπο αξιόπιστο και να αποδεικνύονται με την προσκόμιση των απαραίτητων παραστατικών στοιχείων και **γ)** αιτιώδης σύνδεσμος, η ύπαρξη

του οποίου να προκύπτει από δημόσιο έγγραφο, μεταξύ της πράξης ή παράλειψης και της επελθούσας ζημίας, υπό την έννοια ότι η φερόμενη ως ζημιογόνος πράξη ή παράλειψη κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων μπορεί να επιφέρει το ζημιογόνο αποτέλεσμα,

B. ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΗΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ

Στην εξεταζόμενη περίπτωση φρονούμε ότι συντρέχουν οι νομικοί και πραγματικοί όροι το συμβιβασμού αφού υφίσταται

α) παράνομη πράξη ή παράλειψη οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας των οργάνων του δήμου - όπως παράλειψη συντήρησης κοινοχρήστων χώρων δια της παράβλεψης της κοπής του ευρισκόμενου σε κοινόχρηστο χώρο δέντρου [βλ. Έγγραφο αυτοψίας Δ/νσης Περ/ντος σχετ. 8] που έπεσε στο όχημα της αιτούσας το οποίο ήταν επι μακρον ξερό και ως εκ τούτου επικίνδυνο σε πτώση .

β) αποδεικνύονται κατά τρόπο αξιόπιστο από τα προσκομισθέντα έγγραφα και συγκεκριμένα i) το απαντητικό έγγραφο αυτοψίας της Δ/νσης Περ/ντος (σχετ. 8) ii) το με αρ.πρωτ. 1816/9.1.15 δελτίο συμβάντων των Εθελοντικών δυνάμεων πυρόσβεσης (σχετ. 3), iii) την με αρ.πρωτ.. 1010/2/7-α/15.1.15 βεβαίωση του ΑΤ Αγ. Στεφάνου (σχετ. 5) που επελήφθησαν του περιστατικού και iv) την απο 16.1.15 προσφορά του συνεργείου <ΝΤΟΦΗΣ SERVICES> οι συνθήκες πρόκλησης της ζημιάς, η ίδια η ζημιά ενώ προκύπτει και το ύψος της δαπάνης αποκατάστασής της και

γ) επιβεβαιώνεται από τα προαναφερόμενα έγγραφα κατά τρόπο αντικειμενικό & αδιαμφισβήτητο ο αντικειμενικός αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της ζημιογόνου πράξης ή παράλειψης και του ζημιογόνου αποτελέσματος (έλλειψη επιμέλειας κοπής δέντρου --> πτώση & πρόκληση βλάβης), καθόσον από τα διαπιστωθέντα και βεβαιωθέντα πραγματικά περιστατικά σε συνδυασμό με τα διδάγματα της κοινής πείρας η φερόμενη ως ζημιογόνα πράξη ή παράλειψη ήταν ικανή, από μόνη της, χωρίς την συνδρομή άλλων παραγόντων, να επιφέρει την προβαλλόμενη ζημιά .

ΟΜΩΣ η αίτηση πρέπει να γίνει ΜΕΡΙΚΩΣ ΔΕΚΤΗ καθόσον στη ζημιά που υπέστη η ενδιαφερόμενη συνετέλεσε και η ίδια με την συμπεριφορά της και ειδικότερα:

ΣΥΝΤΡΑΙΧΟΝ ΠΤΑΙΣΜΑ (ΣΥΝΥΠΑΙΤΙΟΤΗΤΑ): Η διάταξη του άρθρου 300 § 1 εδαφ. Α' του ΑΚ, ορίζει ότι αν εκείνος, που ζημιώθηκε συνετέλεσε από δικό του πταίσμα στη ζημιά ή στην έκταση αυτής, το Δικαστήριο μπορεί να μην επιδικάσει αποζημίωση ή να μειώσει το ποσό αυτής. Για την εφαρμογή της διάταξης αυτής απαιτείται η συνδρομή των εξής προϋποθέσεων: α) υποχρέωση, κατ' αρχήν, προς

αποζημίωση, β) συμβολή του ζημιωθέντος στην επέλευση της ζημίας του, γ) αιτιώδης συνάφεια της συμπεριφοράς του ζημιωθέντος προς την επέλευση ή την έκταση της ζημίας. Το πταίσμα του ζημιωθέντος, δηλαδή η υπαίτια πράξη ή παράλειψη του, δύναται να εκδηλωθεί είτε πριν, είτε κατά, είτε μετά τη γένεση της ζημίας, καθόσον δεν οριοθετείται χρονικά από το νόμο (ΕφΑθ 4253/06, ΑΠ 48/2001 ΕλλΔνη 43. 384, ΑΠ 95/1980 ΕΕΝ 1980. 401). Ως πταίσμα νοείται, κατά την, γενικής εφαρμογής, διάταξη του άρθρου 300 ΑΚ, ο δόλος και η αμέλεια, η οποία υπάρχει όταν δεν καταβάλλεται η επιμέλεια που απαιτείται στις συναλλαγές. Χωρίς τέτοια επιμέλεια συμπεριφέρεται ο ζημιωθείς που παραλείπει να λάβει μέτρα, τα οποία, περιέχοντα εξ αντικειμένου τη δυνατότητα αποτροπής ή περιορισμού της ζημίας, είναι σε θέση να προβλέψει και λαμβάνει, χωρίς να τεθεί σε κίνδυνο, ο μέσης εντιμότητας και επιμέλειας άνθρωπος της ίδιας με το ζημιωθέντα δραστηριότητας (βλ. ΑΠ 75/2001, ΝοΒ 50. 119). Εφ' όσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 300 ΑΚ, ο δικαστής έχει τη δυνατότητα, είτε να απαλλάξει τον ζημιώσαντα, είτε να μειώσει την ευθύνη του, είτε τέλος, να κρίνει ότι, παρά το συντρέχον πταίσμα, αυτός θα πρέπει να φέρει πλήρη ευθύνη. Τη διακριτική του αυτή ευχέρεια ο δικαστής δεν θα πρέπει να την ασκήσει αυθαίρετα, αλλά με βάση ορισμένα κριτήρια, που, σύμφωνα με το πνεύμα του νόμου, θεωρούνται κρίσιμα. Τέτοια κριτήρια είναι η βαρύτητα του πταίσματος του ζημιώσαντος, η αντικειμενική συμβολή των μερών στην παραγωγή και την έκταση της ζημίας, οι κρατούσες ηθικές και κοινωνικές αντιλήψεις και γενικότερα οι αρχές της καλής πίστης, επομένως και οι οικονομικές συνθήκες των μερών, τα χρηστά ήθη κ.λπ. Η άνω διάταξη είναι μια από τις λίγες περιπτώσεις στις οποίες ο βαθμός πταίσματος είναι κρίσιμος. Έτσι αν η πράξη του ζημιώσαντος τελέστηκε από δόλο, η συντρέχουσα τυχόν αμέλεια του παθόντος, δεν θα πρέπει να ληφθεί υπόψη και να του επιδικαστεί συνεπώς πλήρης αποζημίωση (βλ. Απ 289/1997, ΝοΒ 46. 629, ΕφΑθ 5079/2005 προσκομιζόμενη, Ιω. Σταθόπουλο σε ΑΚ Γεωργιάδη - Σταθόπουλου, υπό το άρθρο 300, αριθ. 48, Κ. Καυκά, Ενοχικό Δίκαιο, Ειδικό μέρος, έκδοση 1975, σ. 758)

Στην προκειμένη περίπτωση, όπως προκύπτει και συνομολογείται στην αίτηση της ενδιαφερομένης, ήταν γνωστή στην ίδια η επικινδυνότητα πτώσης του δέντρου. Συγκεκριμένα αναφέρει "σημειωτέον ότι πολλάκις είχαμε ενημερώσει τις υπηρεσίες του Δήμου για την αναγκαιότητα κοπής του συγκεκριμένου δέντρου το οποίο βρίσκεται σε δρόμο της αρμοδιότητας του Δήμου Διονύσου και το οποίο ήταν ξερό για περισσότερο από 2 χρόνια. Το ανωτέρω έγγραφο το προσκομίζω με επίκληση.."

Συνεπώς η αιτούσα συμπεριφέρθηκε με αμέλεια, αφού μολονότι γνώριζε απο μακρόν την επικινδυνότητα του δέντρου και μάλιστα είχε η ίδια ενημερώσει για τούτο, παρέλειψε να λάβει μέτρα, τα οποία, περιέχοντα εξ αντικειμένου τη δυνατότητα αποτροπής ή περιορισμού της ζημιάς, είναι σε θέση να προβλέψει και λαμβάνει, χωρίς να τεθεί σε κίνδυνο, ο μέσης εντιμότητας και επιμέλειας άνθρωπος της ίδιας με το ζημιωθέντα δραστηριότητας, που εν προκειμένω συνίσταντο στην αποφυγή στάθμευσης του οχήματός της στο εν λόγω σημείο.

Παρόλα αυτά όμως, μολονότι δηλαδή, γνώριζε τον κίνδυνο της ανα πάσας στιγμής πτώσης του ξερού δένδρου, ο οποίος επιτείνεται λόγω των συνθηκών (χιονιού), στάθμευσε το όχημά της, συντελώντας και ευθυνόμενη έτσι με αυτό το τρόπο και την συμπεριφορά της στη πρόκληση της ζημιάς της, **συμμετοχή την οποία βάσει των ανωτέρω στοιχείων, αξιολογούμε, εκτιμούμε και θεωρούμε οτι υπερβαίνει το 50%.**

Κατ' ακολουθίαν των παραπάνω και σύμφωνα με τις αρχές τις χρηστής διοίκησης που επιβάλλουν τη υπεύθυνη στάση της Διοίκησης και την αποφυγή υποβολής της Δημότου σε χρονοβόρα δικαστική ταλαιπωρία και έξοδα **προτείνοντας την ΜΕΡΙΚΗ ΑΠΟΔΟΧΗ του αιτήματος,** φρονούμε πως συντρέχει νόμιμη περίπτωση λήψης αρμοδίως σχετικής απόφασης από την Οικονομική Επιτροπή **για τον εξώδικο συμβιβασμό** ή την κατάργηση δίκης, **περι καταβολής του 50% της αιτουμένης δαπάνης (λόγω της συνυπαιτιότητας στη πρόκληση της ζημιάς) υπο τη προϋπόθεση της προσκομιδής απο την αιτούσα του πρωτοτύπου παραστατικού της δαπάνης επισκευής**

Ο ΣΥΝΤΑΞΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΠΑΡ'ΑΡΕΙΩ ΠΑΓΩ
ΔΗΜΟΥ ΔΙΟΝΥΣΟΥ

ΣΗΜ. Κατα την αξιολόγησή μας δεν υπεισιήθαμε σε θέματα της παλαιότητας του οχήματος και της βάσει τουτου αξίας του που υπολείπεται σαφώς της εκτιμούμενης απο το συνεργείο βάσει της απο 19.3.15 εκτίμησης καθώς και στην αξιολόγηση του είδους των αντ/κών (εαν αφορούν σε καινούργη ή μεταχειρισμένα) καθώς θεωρήσαμε οτι οποιαδήποτε μείωση αφορά σ'αυτά καταλαμβάνεται απο την αξιολογηθείσα συνυπαιτιότητα και την μείωση της αποζημίωσης.

ΚΟΙΝ. ΑΝΤ/ΧΟ ΟΙΚ/ΚΩΝ

Ε.Δ: 1. ΓΕΝΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ 2. ΑΡΧΕΙΟ ΝΟΜΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

